

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. helmikuuta 2026
(OR. en)

5824/26

Toimielinten välinen asia:
2025/0244(NLE)

LIMITE

COPEN 26
DROIPEN 13
JAI 121
ENV 72
RELEX 116
COSCE 4

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin
koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2026/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan
Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹,

¹ Hyväksyntä on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL L,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus, jäljempänä 'yleissopimus', allekirjoitettiin 3 päivänä joulukuuta 2025 neuvoston päätöksen (EU) 2025/2493² mukaisesti sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.
- (2) Yleissopimus on yhteensopiva niiden unionin tavoitteiden kanssa, että varmistetaan ympäristön suojelun korkea taso ja ympäristön laadun parantaminen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklan mukaisesti ja torjutaan ympäristörikoksia, myös rikosoikeudellisin keinoin. Lisäksi unionin toiminnan tavoitteena ympäristörikosten torjunnan alalla on myös suojella tällaisten rikosten kohteeksi joutuneiden henkilöiden perusoikeuksia.
- (3) Yleissopimuksessa vahvistetaan määräykset, jotka koskevat sen tarkoitusta ja soveltamisalaa, oikeudellisia määritelmiä ja termejä, rikoksia, oikeushenkilöiden vastuuta, seuraamuksia ja muita toimenpiteitä, raskauttavia ja lieventäviä asianhaaroja, prosessuaalisia oikeuksia ja yhteistyötä, ehkäiseviä toimenpiteitä ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista ympäristörikosten yhteydessä.
- (4) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 11 päivänä huhtikuuta 2024 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan 2 kohdan nojalla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1203³, joka on pitkälti yhdenmukainen yleissopimuksen kanssa.

² Neuvoston päätös (EU) 2025/2493, annettu 1 päivänä joulukuuta 2025, ympäristönsuojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta (EUVL L, 2025/2493, 5.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2493/oj>).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1203, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivien 2008/99/EY ja 2009/123/EY korvaamisesta (EUVL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

- (5) Komissio osallistui neuvotteluihin unionin puolesta ja varmisti yleissopimuksen yhteensopivuuden asiaankuuluvien unionin sääntöjen kanssa.
- (6) Unionista olisi tultava yleissopimuksen osapuoli jäsenvaltioidensa rinnalla, koska unionilla ja sen jäsenvaltioilla on toimivaltaa yleissopimuksen kattamilla aloilla. Yleissopimus olisi tehtävä unionin puolesta unionin toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta siltä osin kuin yleissopimus voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa.
- (7) Jaetun toimivallan aloilla jäsenvaltiot säilyttävät toimivaltansa siltä osin kuin yleissopimus ei vaikuta yhteisiin sääntöihin tai muuta niiden soveltamisalaa. Se, että unioni tekee yleissopimuksen, ei rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa ratifioida tai hyväksyä yleissopimus sisäisten menettelyjensä mukaisesti.
- (8) Yleissopimuksen ja direktiivin (EU) 2024/1203 täyden yhteensopivuuden ja yleissopimuksen yhdenmukaisen ja tuloksellisen soveltamisen varmistamiseksi unionin olisi erityisesti hyödynnettävä yleissopimuksen 56 artiklan 3 kohdassa määrättyä mahdollisuutta täsmentää käsitteen 'laiton' sekä yleissopimuksessa rikosten määrittelyyn käytettyjen tiettyjen käsitteiden soveltamisalaa varauman avulla. Tähän päätökseen on liitetty asiaa koskeva varauma. Kyseinen varauma ei vaikuta muihin varaumiin tai selityksiin, joita jäsenvaltiot mahdollisesti haluavat esittää erikseen, jos se on sallittua. Kun jäsenvaltiot harkitsevat varaumien tai selitysten esittämistä erikseen, niiden olisi ilmoitettava asiasta komissiolle etukäteen.

- (9) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (10) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (11) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁴ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausuntonsa 25/2025 22 päivänä syyskuuta 2025.
- (12) Yleissopimus olisi hyväksyttävä ja tähän päätökseen liitetty varauma tehtävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

1 artikla

Hyväksytään Euroopan neuvoston yleissopimus ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin⁵⁺.

2 artikla

Hyväksytään tähän päätökseen liitetty varauma⁶⁺⁺.

3 artikla

Kun jäsenvaltiot harkitsevat varaumien tai selitysten esittämistä erikseen, niiden on ilmoitettava asiasta komissiolle etukäteen.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

⁵ Yleissopimuksen teksti on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL L, ..., ELI:

⁺ Valtuuskunnat/virallinen lehti: ks. asiakirja ST 15396/25.

⁶ Varauma on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL L, ..., ELI:

⁺⁺ Valtuuskunnat/virallinen lehti: ks. asiakirja ST 15396/25 ADD1.